

на английскитѣ военни консули, които сж распрѣснати въ страната. Въ Мала-Азия сж испратили по тоя поводъ комиссія, състояща отъ Бекеръ-паша, бившій английскій полковникъ, който постъпилъ на турска служба; той билъ въ комиссіята отъ името на Англия, а отъ името на Блистателната Порта билъ Саидъ-паша, сегашния посланникъ въ Берлинъ; и най сѣтнѣ, отъ двореца билъ испратенъ Сюлейманъ-паша. Първия комиссаръ билъ чуждестранецъ; втория — образованъ турчинъ, поклонникъ на прѣуспѣванието; третия — по видъ тѣй сѣщо образованъ турчинъ, но въ дѣйствителностъ краенъ изувѣръ и врагъ на чуждестранцитѣ и европейцитѣ. Събранието отъ такива различни хора, които имали прѣдъ видъ такива несходни единъ на другъ интереси, и дѣйствovali подъ налѣганіе на противоположни идеи, не можло да дойде до никакъвъ резултатъ И дѣйствително, когато комиссіята прѣдставила своя докладъ, то мнѣніята и оцѣнката дадени отъ тия три члена биле до толкова противорѣчиви, щото правителството не можло да извлече никаква полза отъ доклада; но това никакъ не го съкрушавало, тѣй като западнитѣ държави, и именно Англия, не можили да укажатъ ни на една практическа мѣрка за въвеждане на прѣдложенитѣ реформи. Портата се приструвала благосклонна къмъ всичко, което искали отъ нея, но не могли да направятъ нищо и *statu quo*-то си останало. — И така бива всѣкога съ реформитѣ, прѣдполагаеми отъ турцитѣ, ако само Европа не надзирава за тѣхното въвеждане, подобно на това, както се е извършило въ Ливанъ и въ Румелия“.

— Когато, прѣди дванадесетъ години, Абдулъ-Керимъ билъ въ Шуменъ, то българитѣ отишли да му се оплачатъ отъ войницитѣ, които крали грозде.

„Земнитѣ блага се даватъ отъ Бога, имъ отговорилъ пашата; войницитѣ сж бѣдни, а вий сте богати; тий ви защищаватъ, а вий само плюскате. Тий постъпнали добрѣ. Вънъ скоро“.

„Отъ всичкитѣ религии ислама най настойчиво отъ другитѣ прѣдписва да даватъ милостиня. Нигдѣ нѣма толкова учрѣждения, назначени за спомагание на бѣдни, сироти и болни, както въ мюсюлманскитѣ страни. Султанитѣ, султанкитѣ и великитѣ везири, прѣдишнитѣ паши, всички се стремили да си оставятъ име съ нѣкакво благочестиво или благотворително учрѣждение. Отъ това се срѣщатъ много джамии, медресе, бо-годѣлни, болници и чюшми въ Цариградъ и провинциитѣ. Прос-